Oslo, 31. august 2025

Til Finansminister Jens Stoltenberg

Kopi til:

Statsministerens kontor, Norges Bank, Norges Bank Investment Management (NBIM - Statens Pensjonsfond Utland SPU – Oljefondet), Etikkrådet, Stortingets Kontroll- og Konstitusjonskomité.

Rapport til Finansdepartementet

- Om 20 våpenselskaper som medvirker til folkerettsbrudd i Gaza og Palestina for øvrig, og Oljefondets investeringer i disse.

21. mai 2025 sto finansminister Jens Stoltenberg foran Stortinget og sa: "Vi er ikke investert i selskaper som leverer våpen til Israel" og «Vi er ikke i selskaper som produserer våpen, som bryter med folkeretten, i Gaza». Dette har senere vist seg ikke å medføre riktighet.

Om finansminister Jens Stoltenberg har blitt ført bak lyset av Oljefondets ledelse, er det svært alvorlig. For Norge er tvert imot tungt investert i selskaper som medvirker til Israels krigsforbrytelser.

Denne rapporten korrigerer den feilinformasjonen. Flere av selskapene i rapporten har vært beskrevet i dagspressen, og vi kan her supplere med en rekke andre.

20. juni i fjor sendte FNs Høykommisær for menneskerettigheter ut en liste over selskapene som de regner for å være de største bidragsyterne til Israels krigføring i Gaza. FN krevde at stater og investorer skulle trekke seg ut av disse, og nevnte Norges Bank Investment Management (Oljefondet) eksplisitt.

Av de 11 våpenselskapene som FN navnga der, har Oljefondet tidligere vært investert i samtlige. Fondet har trukket seg ut av fem av disse, og i august i år trakk de seg ut av ett til - Caterpillar. Utenom Caterpillar er vi imidlertid fortsatt investert i fem av dem, som TV2 har dokumentert:

Oshkosh, Rheinmetall, Rolls-Royce Power Systems, RTX og ThyssenKrupp

7. mai i år sendte Høykommisæren ut et enda sterkere formulert krav om deinvestering. Der konstateres det at stater nå står overfor et definerende valg: «End folkemordet nå – eller se livet ende i Gaza». Det er verd å merke seg at Høykommisæren bruker betegnelsen *folkemord* 7. mai i år. Og skriver:

"*While States debate terminology - is it or is it not genocide? - Israel continues its relentless destruction of life in Gaza, through attacks by land, air and sea, displacing and massacring the surviving population with impunity."*

Det er en klar melding om at uansett hvilket ord man bruker på det Israel gjør, skal ikke det hindre stater i å ta avgjørelser som vil bidra til å stoppe det. FN gjentar at stater som

fortsetter å gi materiell og politisk støtte til Israel, risikerer å bli medvirkende til folkemord og andre alvorlige internasjonale forbrytelser.

Oljefondet er tungt inne i selskaper som leverer krigsmateriell og/eller teknologi til Israels utslettelse av Gaza og militære okkupasjon av Palestina. Syv av dem er selskaper som også produserer atomvåpen:

RTX, Babcock International, Bharat Dynamics, Leidos, Leonardo, Rolls-Royce Holdings og Thales.

Investeringer i de syv er i strid med fondets egne regler, som bygger på Stortingets vedtak fra 2004.

FNs spesialrapportør Francesca Albanese navnga i brev til Jens Stoltenberg 30. april i år en rekke selskaper som det er rimelig grunn til å anta bidrar til internasjonale forbrytelser. Hun skrev at dette inkluderer folkemord og forbrytelser mot menneskeheten; som forfølgelse, systematisk og omfattende drap og utsulting, og målrettede angrep mot en sivilbefolkning:

5. Additionally, the Fund is also one of the leading European investors in a number of weapons manufacturers, for which we have reasonable grounds to believe they are supplying Israel with the necessary weapons, spare parts and components, to equip its military, which aids and assists in maintaining the unlawful occupation as well as raising a serious risk use in the commission of international crimes, including genocide, crimes against humanity of persecution, systematic and/or widespread murder and starvation, and the targeting of the civilian population. This includes, as of 31 December 2024, investments in the following companies, which the UN had also put on notice of possible violations in May 2024:

Leonardo, RTX Corp, Rolls-Royce Holdings, ThyssenKrupp, Oshkosh Corp, Rheinmetall

I punkt 6 i brevet nevnte hun også selskapene **Caterpillar** og **Honeywell**.

Albanese krevde et svar fra Stoltenberg innen 30. mai, på hva han ville gjøre for å sørge for at Norges investeringer kommer i tråd med internasjonal folkerett. I svaret til Francesca Albanese 30. mai viste han til Etikkrådet. Etter at de hadde undersøkt fondets investeringer for hele 2024, svarte Stoltenberg at:

«there were no companies in the Fund with ongoing deliveries of relevant types of weapons to Israel».

Vi må anta at finansministeren ikke har undersøkt de nevnte selskapene selv, siden han kunne konkludere med dette, og i stedet må ha forespurt Oljefondet om en redegjørelse. Den redegjørelsen må nødvendigvis ha inneholdt uriktige opplysninger, som førte til at finansministeren ga en tilbakemelding til FN som er i utakt med virkeligheten.

I prosessen med å gjennomgå Albaneses brev og FNs navngitte selskaper, har vi funnet tretten andre internasjonale selskaper som bidrar direkte til Israels krigføring. Det er vår anbefaling at fondet trekkes ut av alle disse, ikke bare på bakgrunn av at de bryter folkeretten, men også fordi de bryter med fondets eget etiske regelverk.

Fondets våpenregler kan skape forvirring; for å rammes av reglene må det være snakk om et fullstendig våpen, og ikke en del av et våpen. Da er det veldig mye som havner utenfor. Spesialrapportør Albanese definerer leveranser mye klarere med ordene «våpen, reservedeler og komponenter». Det innbefatter også underleverandører av deler til våpen. For å unngå å havne i en hengemyr av definisjoner, har vi vurdert selskapene opp mot fondets Adferdsregler, som er de overordnete prinsippene. Vi må anta at disse har forrang.

Oljefondets Adferdsregler (§ 4) lyder:

Observasjon eller utelukkelse kan besluttes for selskaper der det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for:

- grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene.
- alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner.
- salg av våpen til stater i væpnede konflikter som benytter våpnene på måter som utgjør alvorlige og systematiske brudd på folkerettens regler for stridighetene.

Oversikt over selskapene (snarvei i tekst)

1) RTX Corp

2) Babcock International Group PLC

3) Bharat Dynamics LTD

4) Cisco Systems Inc

5) General Electric Co (GE)

6) General Motors Co

7) Hensoldt AG

8) Honeywell

9) HD Hyundai Co

10) Leidos Holdings Inc

11) Leonardo DRS Inc – Leonardo SpA

12) MTU Aero Engines

13) Oshkosh Corp

14) Palantir Technologies Inc

15) RENK Group AG

16) Rheinmetall AG

17) Rolls-Royce Holdings PLC

18) Thales SA

19) ThyssenKrupp AG

20) Valero Energy Corp

Alle selskapene er hentet fra Norges Banks database over Oljefondets investeringer. Oversikten inkluderer kronebeløpene fra 31.12.2024, og er oppdatert med de nyeste tallene fra 30. juni 2025. (Et par er nyoppdaget og da er kun tall fra juni 2025 oppgitt).

RTX er ett av de klareste eksemplene på selskaper som bryter folkeretten. De leverer blant mye annet bomber og bombeforsterkninger til Israel til bruk i Gaza. Både politikere og medier har omtalt RTX som et våpenselskap som «leverer missiler». Det kan være litt uklart hva det innebærer. Oversikten starter dermed med å gå litt nøyere inn i hva som ligger bak ordene "leverer missiler". Etter beskrivelsen av RTX er det selskapene listet alfabetisk.

1) RTX Corp

RTX er verdens nest største våpenselskap. Det produserer raketter, bomber, komponenter til jagerfly og andre våpensystemer brukt av det israelske militæret. RTX omfatter selskapene Raytheon, Collins Aerospace og Pratt & Whitney. RTX produserer motoren til F-15 og F-16 bombeflyene. Pratt & Whitney produserer motoren til F-35 bombeflyene.

RTX skriver selv hvordan de bidrar til F-35 flyene med bomber: (Under Raytheon-Munitions)

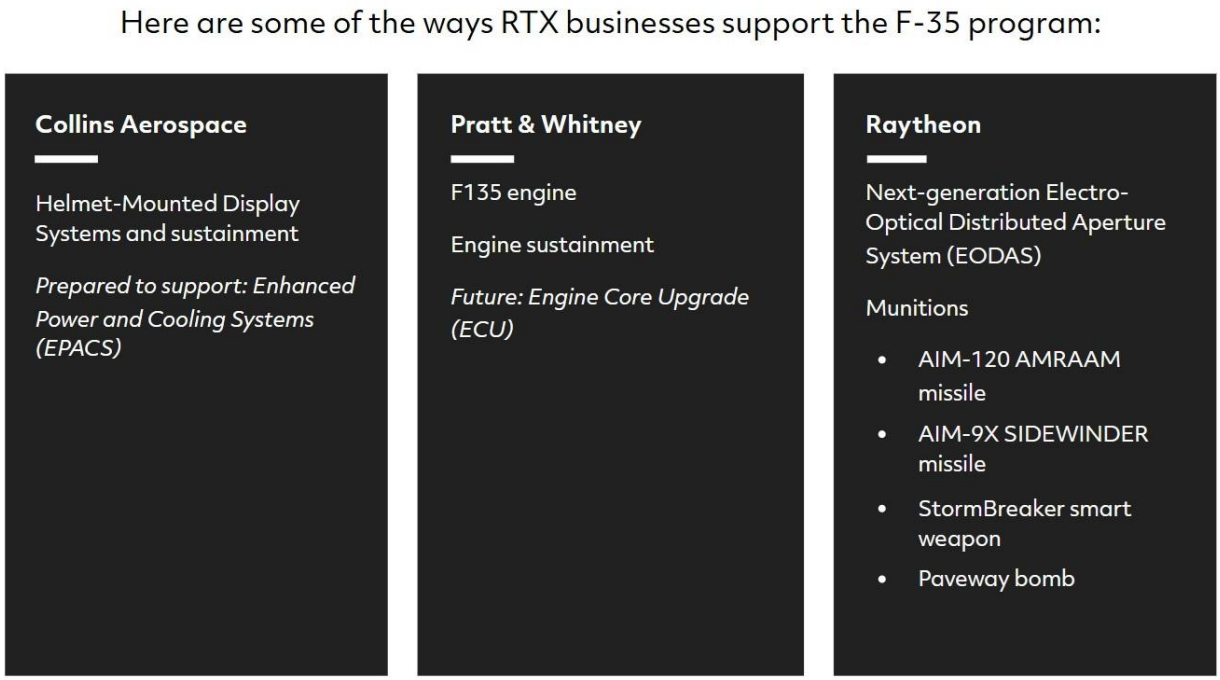

RTX opplyser at AMRAAM-bomben kan brukes i alle varianter av bombefly.

StormBreaker er en såkalt «smartbombe» som har vært brukt lenge i F-15 flyene. I 2023 ble de testet ut for å passe til F-35, skriver RTX.

Raytheon Technologies awarded $320 million for StormBreaker

RTX skriver at deres laserstyrte Paveway-systemer har revolusjonert luft til bakke-krigføring ved å gjøre dumme bomber til presisjonsstyrte våpen. En "dum" bombe droppes ut av et fly, og faller til jorden med tyngdekraften. Kombinert med et styringssystem, blir bomben et missil – en målstyrt bombe som er mye mer dødbringende.

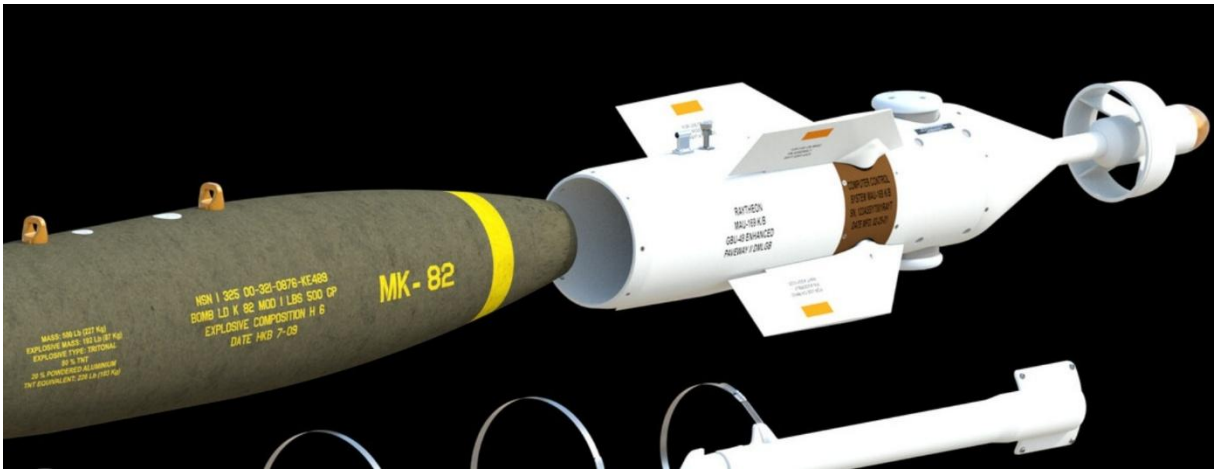

Paveway II Plus kan brukes sammen med blant andre MK-84. RTX har forsterket disse og den tilsvarende BLU-109 – alle 2000 pund bomber. (NB: MK-84 er ikke et merkenavn, men et typenavn, i dette tilfellet en bombetype som kalles bunker buster. Det samme gjelder BLU 109. Boeing er størst på MK-84, mens Lockheed Martin/General Dynamics er størst på BLU 109. Andre selskaper kan også produsere disse bombene. RTX Paveways smarte styringssett passer til alle).

2000-punds bomber er seks meter lange og gjør uendelig stor skade. New York Times beskriver hva 2000-punds bomber gjør.

2000-punds bunker buster bomber: Bilde av en leveranse på *åtti* BLU-109 og MK-84-bomber som USA sendte til Sør-Korea i 2014. Biden leverte *fjorten tusen slike til Israel* etter 7. oktober 2023. Trump startet med å levere ytterligere 1800 like etter tiltredelsen, 16. februar.. (Foto: US Air Force).

20 mai i år skrev Times of Israel at Pentagon har godkjent neste forsendelse av våpen til Israel. På den listen er RTX sine styringsløsninger Paveway.

RTX skryter selv av at deres styringssystem har vært på omtrent halvparten av alle bombene som har vært brukt i senere amerikanske militæroperasjoner. Det er dermed overveiende sannsynlighet for at de er sterkt medvirkende i Israels målstyrte bomber mot Gaza.

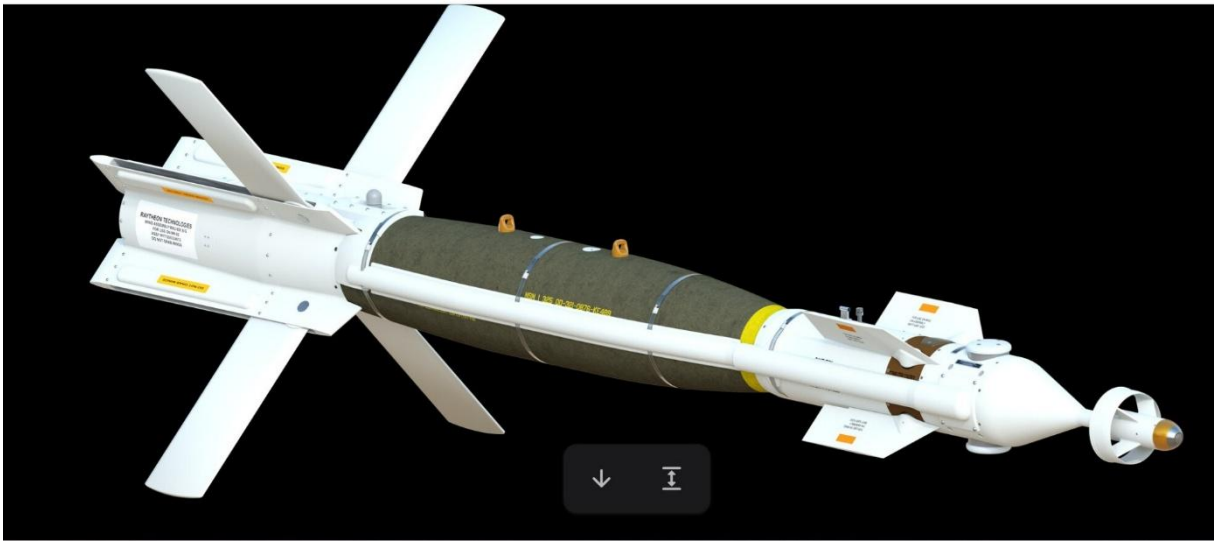

Modell som illustrerer RTX Raytheons patenterte laserstyringssystem Paveway.

Gaza er omtrent fullstendig utradert, og RTX sine bomber av alle størrelser har vært en hjørnestein i Israel sin ødeleggelse av Gaza.

I tillegg til å levere bomber til Israel, er RTX også de som produserer motorene til bombeflyene F-15 og F16. RTX' datterselskap Pratt & Whitney har produsert motoren F-135 til F-35 bombeflyene. Aftenposten skriver at Pratt & Whitney utfører vedlikehold for alle variantene av de israelske F-15 og F-16-flyene.

Disse tre bombeflyene har bombet Gaza gjennom 22 måneder – og gjør det fortsatt. Det betyr at RTX er tilstede i den daglige krigføringen – de er der hver gang et bombefly lander, og gjør det klar for neste bombetokt. Med unntak av en uke i november 2024 og våpenhvilen i januar/februar i år, har det vært bombeangrep mot Gaza hver eneste dag og natt i 22 måneder.

Mens FNs Høykommisær for menneskerettigheter har krevd at Oljefondet og andre deinvesterer fra RTX, har Aftenposten dokumentert at Oljefondet har *økt* sin investering i RTX kraftig gjennom de siste seks månedene.

RTX er også ett av de syv selskapene Oljefondet er investert i som produserer atomvåpen.

Oljefondets investering i RTX Corp 31.12.2024: 19 464 556 402 kr.

Oljefondets investering i RTX Corp 30.06.2025: 23 467 968 332

Opp fra 1.11 til 1.19% eierandel siste seks måneder.

---

2) Babcock International Group PLC

Britisk våpenselskap som er i kompaniskap med israelske våpenselskaper som Elbit Systems, Rafael og Israel Aerospace Industries (IA). Leverer militær teknologi til Israels krigføring i Gaza.

Babcock er også ett av de syv selskapene Oljefondet er investert i som produserer atomvåpen. Oljefondet har kjøpt seg opp i Babcock siden nyttår, fra 1.37% til 1.54 %. Verdiene er mer enn doblet på seks måneder, fra ca. en halv milliard til 1.2 milliarder.

Oljefondet desember 2024: 491 528 507 kr. 30. juni.2025: 1 238 661 423 kr.

3) Bharat Dynamics LTD

Indisk statseid våpenselskap som selv oppgir at de produserer en lang rekke bomber og missiler. Bharat er samarbeidspartner med det andre indiske statlige våpenselskapet Defence Research and Development Organisation, som utvikler missiler og andre våpensystemer sammen med Israel Aerospace Industries (IAI).

Bharat Dynamics er også ett av de syv selskapene Oljefondet er investert i som produserer atomvåpen.

Ved nyttår 2024:

Oljefondet ved nyttår 2024: 149 568 592 kr. Juni 2025: 202 445 411 kr.

4) Cisco Systems Inc

En av hovedleverandørene av nettverksutstyr til det israelske militæret. I 2017 vant Cisco en kontrakt som serverleverandør for IDF og alle Israels sikkerhetsstyrker for tre til fem år. Avtalen var estimert til å nå over en milliard shekel – ca. tre milliarder kroner.

Cisco Israels administrerende direktør, Oren Sagi, sa: «Cisco Israel er stolte av å være en partner for sikkerhetsstyrkene og staten Israel».

Forskningssenteret «Who Profits» ga i 2019 ut rapporten «Cisco's involvement in the Israeli occupation», som da viste Ciscos tette tilknytning til Israels militærokkupasjon av Palestina.

BDS-Movement skriver at Ciscos medvirkning til Israels krigsforbrytelser er godt dokumentert. Ciscos teknologi bidrar til Israels krigføring i Gaza gjennom avanserte militære kommunikasjonsnettverk, levert av Ciscos Unified Communication Systems.

Cisco har hatt et særskilt nært forhold til Benjamin Netanyahu, etter at han ble statsminister i 2015. I 2016 inngikk Cisco et strategisk partnerskap med den israelske regjeringen etter et møte mellom Netanyahu, Cisco-konsernets styreleder John Chambers og Cisco Israels direktør Oren Sagi. Netanyahu sa ved anledningen:

«Styreleder John Chambers og jeg har signert en samarbeidsavtale mellom regjeringen i Israel og Cisco vedrørende samarbeid for å avansere digitaliseringen i Israel».

Cisco Norge er en del av Cisco konsernet, og inntektene fra Norge tilfaller morselskapet i USA. Når Oljefondet investerer i Cisco, investerer de i alle grener av selskapet – også de deler som leverer til Israels militærvesen.

Oljefondet nyttår 2024: 36 899 296 102 kr. 30. juni 2025: 38 041 159 269 kr.

5) General Electric Co (GE)

Et av verdens største våpenselskap. Selger jetmotorer og komponenter for jagerfly, bombefly, tankfly, helikoptre og overvåkningsfly.

GE's motorer er integrert i Boeings F-15 and Lockheed Martins F-16 kampfly, som Israels flyvåpen bruker rutinemessig i sine bombeangrep mot Gaza, samt i Boeings Apache og Lockheed Martins Black Hawk kamphelikoptre. Oljefondet har solgt seg ned fra 1.3 til 1,23 prosent, og likevel gått opp åtte milliarder kroner.

(GE General Electric har endret navn til GE Aerospace. I NBIMs oversikt står de fortsatt som General Electric Co).

GE Co desember 2024: 26 554 882 371 kr. 30. juni 2025: 33 924 912 333 kr.

6) General Motors Co

GM leverer motorer og girkasser til flere kjøretøy som det israelske militæret bruker i krigføringen mot Gaza. Fondet har solgt seg ned siden desember - nå to milliarder mindre i verdi.

Desember 2024: 6 589 596 861 Juni 2025: 4 395 104 738

7) Hensoldt AG

Tysk teknologi-selskap som leverer drone- og radar-teknologi til IDF.

Organisasjonen Facing-Finance.org har knyttet Hensoldt til brudd på menneskerettigheter i en rekke områder i Midtøsten.

I 2021 ønsket Hensoldt velkommen Leonardo SpA som ny majoritetseier med 25% av selskapet. Leonardo er de som blant annet lager kanonene til Israels krigsskip Sa'ar 6 (se Leonardo).

Oljefondet i juni 2025: 1 531 067 120 kr.

8) Honeywell

Oljefondet er investert i Honeywell Automation India LTD, som er heleid av det amerikanske Honeywell. Dette selskapet produserer deler til bomber som blir brukt mot sivile i Gaza. Det er funnet bomberester i Gaza etter et angrep på FN-skolen Sardi, i Nuseirat flyktningeleir, hvor førti sivile ble drept. Bomberester med serienummer viste at styreredskapet på bombene var produsert av Honeywell.

Honeywells tette samarbeid med Israels flyvåpen IAF går mange år bakover i tiden. Honeywell har levert motorene til treningsflyet Leonardo M-346, som Israeli Air Force kjøpte inn i 2012 som treningsfly til F-35 flygere.

Oljefondets investeringer i Honeywell juni 2025: 113 297 205 kr.

9) HD Hyundai Co

Verdens største skipsverft og en stor produsent av tungt utstyr. (NB! Ikke de som lager biler). Produktene deres brukes til å rive hjem på den okkuperte Vestbredden og Golanhøydene.

Datterselskapene HD Hyundai Construction Equipment og HD Heavy Industries Co:

Leverer en stor variasjon av tungt maskineri til Israel. Amnesty har dokumentert at utstyret har vært brukt til krigsforbrytelser på Vestbredden i mange år.

Relief-Web, en underavdeling av FNs OCHA, har krevd at HD Hyundai må avslutte forbindelsen med Israel. I en nedlastbar rapport utarbeidet av Amnesty i linken er det et omfattende billedmateriale og vitnesbyrd fra 2018 og frem til februar 2025. Det viser HD Hyundai-maskiner i en årelang husknusing på Vestbredden som fullt ut matcher Caterpillar, som fondet nå har solgt seg ut av.

Amnesty skriver i rapporten om Hyundai at mens Israel utfører folkemord i Gaza, har også husødeleggelsene på Vestbredden økt dramatisk. 1177 bygninger ble rasert i 2023. Dette økte til 1768 knuste bygninger i 2024 – det høyeste tallet siden dokumentasjonen startet i 2009.

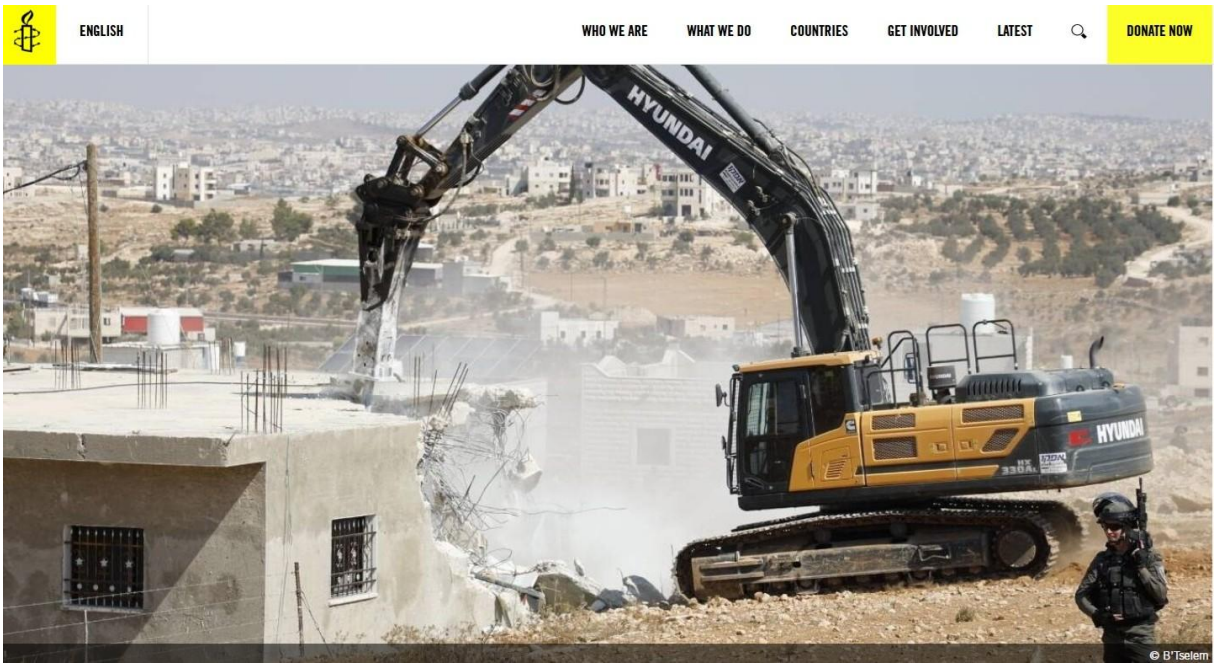

HD Hyundai Co: 710 360 293 (moderselskapet)

HD Hyundai Heavy Industries: 1 265 334 146 kr.

HD Hyundai Construction Equipment: 168 525 185 kr.

HD Hyundai Marine Solutions: 205 167 695 kr.

HD Hyundai Electric: 2 507 836 520 kr.

HD Hyundai Mipo: 464 653 345 kr.

(Alle i desember 2024).

I selskapet som produserer tungmaskinene som destruerer palestinske hjem, HD Hyundai Heavy Industries, har Oljefondet hatt en betydelig verdiøkning på fire hundre millioner kroner de siste seks månedene:

HD Hyundai Heavy Industries 30. juni 2024: 1 649 799 814 kr.

10) Leidos Holdings Inc

Canadisk våpenselskap som forsyner Israel med våpen til krigføringen i Gaza. Leverer også screening-teknologi som Israel bruker på checkpoints i de okkuperte områdene.

Leidos er også et av de syv selskapene Oljefondet er investert i som produserer atomvåpen.

Fondet har solgt seg litt ned de siste seks månedene: 2 603 058 971 kr.

Desember 2024: 2 980 551 040 kr. **Juni 2025: 2 603 058 971 kr**

11) Leonardo DRS Inc – Leonardo SpA

Italiensk våpenprodusent som leverer skipskanoner til den israelske marinen. De har nylig levert kanoner til Sa'ars 6 krigsskip.

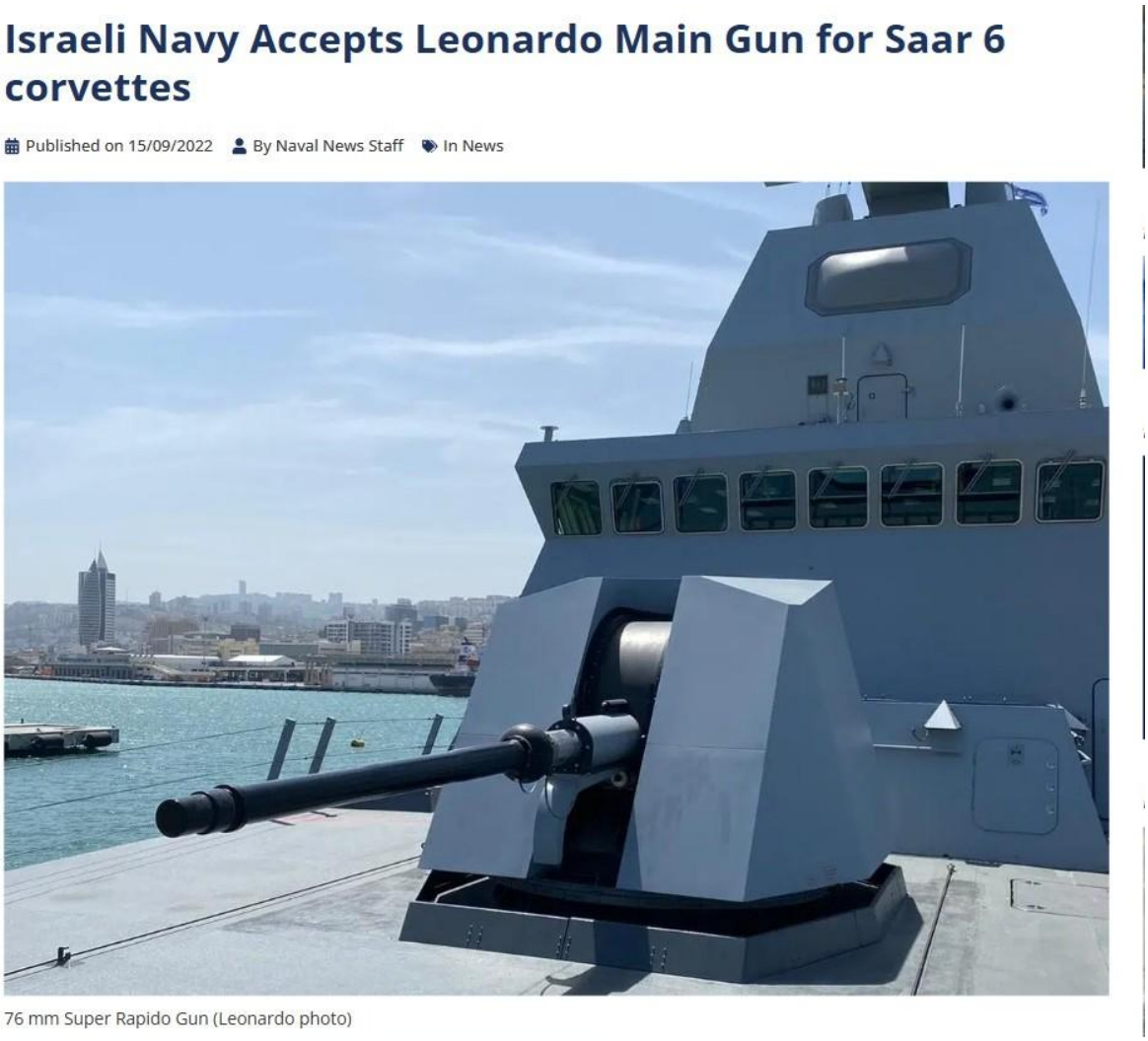

Israeli Navy Accepts Leonardo Main Gun for Saar 6 corvettes

Published on 15/09/2022 By Naval News Staff In News

76 mm Super Rapido Gun (Leonardo photo)

Leonardo leverer kanonen Super Rapido til Israels krigsskipsflåte.

Leonardo er også et av de syv selskapene Oljefondet er investert i som produserer atomvåpen. Mens FN har krevd deinvestering fra Leonardo, har VG/E24 dokumentert at Oljefondet har hatt en betydelig verdiøkning i selskapet fra 2023 til 2024.

I 2025 har fondet økt sin eierandel i datterselskapet Leonardo DRS med 0,7 prosent – og fått en verdiøkning på 200 millioner kroner. I moderselskapet SpA har fondet *redusert* sin eierandel, fra 1.33% i desember, til 1.08 i juni. Og fått en betydelig *økning* i verdi, fra 2.3 til 3.5 milliarder kr.

Leonardo DRS Inc desember 2024: 283 021 037 kr. **Juni 2025: 448 670 014 kr.**

Leonardo SpA desember 2024: 2 341 628 574 kr. **Juni 2025: 3 555 814 893 kr**.

12) MTU Aero Engines

Tysk selskap som produserer flymotorer. (ikke å forveksle med MTU Friedrichshafen GmbH – se Rolls-Royce). MTU skriver på sitt nettsted Aeroreport at de har vært i kompaniskap med amerikanske Pratt & Whitney i nesten hundre år - siden 1928. Pratt & Whitney produserer motoren til F-35 bombeflyet, og har overordnet ansvar for vedlikehold av israelske F-35. De

har også vedlikeholdsavtale for Israels flåte av F-15 og F-16-bombefly, som er laget av moderselskapet RTX. MTU leverer en lang rekke komponenter til P&Ws flymotorer.

Oljefondet desember 2024: 4 507 151 962 kr. **Juni 2024: 5 164 468 625 kr.**

13) Oshkosh Corp

Ett av selskapene øverst på FNs svarteliste. Bygger en lang rekke spesialkjøretøy for Israels militæroffensiver i Gaza. Utstyr produsert av datterselskapet JLG Industries er brukt i flere byggeprosjekter i ulovlige israelske bosetninger i de okkuperte palestinske områdene.

Etter at FN i juni 2024 krevde at Oljefondet og andre skulle trekke seg helt ut av dette selskapet, da fortsatt investering kunne innebære medvirkning til krigsforbrytelser, har fondet fra desember 2024 til juni 2025 *økt* sin eierandel - fra 1.18% til 1.34%. Og fått en verdiøkning på 172 hundre millioner kroner.

Desember 2024: 825 587 896 kr. **Juni 2025: 997 498 607 kr.**

14) Palantir Technologies Inc

Høyteknologisk overvåkningsselskap som leverer stordata AI-verktøy til Israels militære. Storebrand har solgt seg ut av Palantir på grunn av bekymringer for brudd på folkeretten.

Palantirs eier Alexander Karp har blitt beryktet for hans gjentatte begeistrete utsagn om at hans firma så gjerne bistår kundene i å drepe mennesker. Han har uttrykt en utvetydig støtte til Israels krigføring ved flere besøk i Palantirs filial i Tel Aviv. Hans overvåkingssystemer og målsøkingsteknologi anses for å bidratt til drap på svært mange sivile. Det antas også at Palantirs målsøkingsteknologi har bidratt til drapene på journalister i Gaza.

Mens advarsler mot det beryktete Palantir lenge har kommet fra flere kanter, har Klassekampen dokumentert at Oljefondet fra desember 2024 til juni 2025 *har økt* sin eierandel selskapet. De har nå en av sine største enkeltposter i dette selskapet. Palantir har hatt en enorm verdistigning siden 7. oktober, og Oljefondets investering har nesten doblet seg i verdi på seks måneder – fra 19 til 36 milliarder kroner.

Desember 2024: 19 636 518 496 kr. **Juni 2025: 36 088 382 073 kr.**

15) RENK Group AG

Tysk produsent av girkassen for Israels Merkava stridsvogner. Merkava er Israels mest brukte stridsvogn. Den har vært brukt i alle tidligere invasjoner i Gaza - i 2012, 2014 og 2021. Merkava stridsvogner ble satt inn i bakkeinvasjon av Gazastripen i 2023. Den har blant annet stått for omfattende sykehusknusing som startet med angrepene på Shifa-sykehuset på og det indonesiske sykehuset i november 2023. De har i tillegg bombet en lang rekke skoler og andre sivile mål.

RENK Group skriver i sin reklamebrosjyre (s. 15) at de leverer girkassen R-325 til Israels Merkava IV – en verdensledende stridsvogn: *«An excellent choice of transmission for world's leading tracked vehicles».* RENK tilbyr ekspertråd og livslang support til kundene, s. 21.

Etter at Tyskland har varslet stopp for militærleveranser til Israel, offentliggjorde RENK Group 15. august at de vil etablere en ny fabrikk i USA for å fortsette leveransene av girkasser til den israelske stridsvognen.

Nettavisen har dokumentert at stridsvognene med de tyske delene fra RENK Group har en helt sentral rolle i Israels bakke-angrep.

RENK Group har også hatt en enorm verdistigning. Oljefondet har *solgt seg ned* i RENK-group, fra 2,33 prosent i desember, til 1,61 i juni 2025. Med den reduksjonen i eierandel har Oljefondens verdier i RENK Group *mer enn doblet seg* på seks måneder, fra 503 millioner i desember, til 1,3 milliarder i juni.

Desember: 503 085 175 kr. **Juni: 1 300 206 432**

16) Rheinmetall AG

Rheinmetall er Tysklands største våpenprodusent, og er oppført av Jewish Library blant de største selskapene som var involvert i konsentrasjonsleirene under krigen.
Rheinmetall har inngått samarbeid med Elbit Systems, Israels største våpenprodusent, for utvikling av nye artillerigranater. Begge er beryktet for produksjon av granater med hvitt fosfor, men Rheinmetall har offentliggjort at de ikke gjør det lengre.

Oljefondet utelukket Elbit da Kristin Halvorsen var finansminister.

Rheinmetall og Elbit skal nå sammen utvikle den nye 155 mm haubitsen, som er den som oftest har vært brukt til å levere hvitt fosfor. Amnesty har funnet klare bevis for at Israel har brukt hvitt fosfor mot Gaza etter 2023.

Israels bruk av raketter med hvitt fosfor mot Gaza etter 7. oktober er identifisert, skriver Amnesty (foto: Amnesty International).

Selv om Rheinmetall har inngått i kompaniskap med et selskap Oljefondet har utestengt, har de ikke blitt satt på en observasjonsliste. Fondet er også tungt investert i Elbits største eiere, så Norge er fortsatt deleier i Elbit, om enn via et ekstra nivå. Siden nyttår har Oljefondet *redusert* sin eierandel i Rheinmetall, fra 2,32 til 1.88 prosent. Med den reduksjonen har verdien har mer enn doblet seg på seks måneder – fra syv til atten milliarder kroner.

Rheinmetall opplyser at de produserer MK-bombene MK82, MK83 og 2000-pund bomben MK84, fra råmateriale til ferdig produkt, med gjentatte leveranser til mangfoldige kunder. Det er ikke nevnt konkrete leveranser til Israel, men det tette samarbeidet Rheinmetall har med Israel, mer enn sannsynliggjør at de også leverer bomber til Israels krigføring.

Desember 2024: 7 306 326 582 kr. Juni 2025: 18 457 961 400

17) Rolls-Royce Holdings PLC

Storbritannias nest største våpenprodusent. (Dette er ikke bilprodusenten, men var det tidligere, og de har beholdt retten til å bruke den kjente RR logoen).

RR Holdings er moderselskapet til Rolls Royce Power Systems, som er ett av selskapene FN krever deinvestering fra. Deres datterselskap igjen, MTU Friedrichshafen GmbH, produserer MT883-motoren til de israelske stridsvognene Merkava 4 og 5. Bruken av stridsvognene er beskrevet under RENK Group. Det er Merkava stridsvognen som er i bruk i Israels intensiverte bakkeinvasjon i Gaza og angrep i Gaza by.

Rolls-Royce-selskapet leverer en lang rekke militærutstyr til Israel, blant annet motoren til IDFs Eitan armerte person-kjøretøy.

Rolls-Royce Holdings er også ett av de syv selskapene Oljefondet er investert i som produserer atomvåpen. Verdien har økt fra 15 milliarder til 25 milliarder på 6 måneder.

Desember 2024: 15 219 866 891 kr. Juni 2025: 25 158 024 434 kr

18) Thales SA

Fransk, delvis statseid selskap som leverer utstyr til væpnete droner til Israel. Heron og Hermes er angrepsdroner utstyrt med svært dødelig missilkraft. De brukes til angrep mot sivilstruktur, sykehus, skoler og teltleire. Det rapporteres at lyden av droner er en del av livet i Gaza. Barn i Gaza kan høre forskjell på lyden av overvåkings- og angrepsdroner.

Det har vært rapportert i internasjonale medier at droner har vært brukt i angrepene som har drept hele grupper av journalister den senere tid.

On the left, Hermes 900 UAVs during assembly; on the right the transponder model sold by Thales. Composition: Disclose

Thales har inngått kontrakt med Israel om levering av transpondere til den væpnete Hermes-900-dronen.

Thales roser seg av å være ett av verdens fremste droneselskap. Det er også ett av de syv selskapene Oljefondet er investert i som produserer atomvåpen.

Oljefondets investering i Thales SA: 2 946 119 364

19) ThyssenKrupp AG

ThyssenKrupp er et tysk selskap som leverer krigsskip og ubåter til Israel. De nyeste krigsskipene, Sa'ar 6, ble brukt for første gang 14. oktober 2023 mot mål i Gaza. Krigsskipene er bevæpnet med våpen og missilsystemer fra Boeing, Israel Aerospace Industries (IAI), Rafael og RTX - i tillegg til kanonene fra Leonardo. Krigsskipene i Sa'ars-flåten er omtalt som ryggraden i den ulovlige og totale maritime blokaden av Gaza.

Det er krigsskipene som hindrer nødhjelp å komme inn fra sjøsiden. Det er krigsskipene som border Freedom Flotilla og norske Ship to Gaza når de har forsøkt å nå Gaza sjøveien.

FN skriver i en rapport i mai 2025 at den maritime blokaden har utradert fiske som næringsgren i Gaza. Før 7. oktober var to hundre fiskere blitt skutt og drept – de fleste av de israelske krigsskipene, og noen av droner. Etter 7. oktober har Israel intensivert angrepene mot de som forsøker å fiske. 18. januar i år erklærte Israel sjøen som krigssone og forbød både bading og fisking. Utsultete fiskere som prøver å ro ut fra land for å fiske, blir skutt på fra krigsskipene og drept uten forvarsel. FN skriver at de også skyter og dreper barn som ror ut i en liten fiskebåt, som ikke utgjør noen trussel mot krigsskipene.

Krigsskipene hindrer også hele sivilbefolkningen fra å kunne flykte fra sultkatastrofen sjøveien.

ThyssenKrupp er også på listen over de største bidragsyterne til Hitlers konsentrasjonsleire under andre verdenskrig. De var også sterkt involvert i nazistenes okkupasjon av Norge.

Oljefondets Etikkråd anbefalte i 2020 å ha selskapet under observasjon, basert på mistanke om korrupsjon i åtte land gjennom tyve år. Anbefalingen ble ikke fulgt av bankens hovedstyre. Isteden ba hovedstyret i 2021 fondets ledelse om å ha dialog med ThyssenKrupps ledelse. NBIM hadde nær kontakt med det korrupsjonsanklagete selskapet gjennom tre år, fra 2021 til 2024. På bakgrunn av NBIM-ledelsens tilbakemelding konkluderte hovedstyret med at risikoen for at selskapet var korrupt var akseptabel, og oppfølgingen ble avsluttet.

Benjamin Netanyahu tildelte i 2016 en kontrakt på fire korvetter til ThyssenKrupp - uten anbudsrunde, og helt i strid med den israelske marinens daværende behov.

ThyssenKrupp-skandalen er i israelske medier omtalt som en av de viktigste årsakene til at Netanyahu ikke vil inngå en våpenhvile, og at angrepene mot Gaza fortsetter. Det er forventet at Netanyahu vil møte anklager om korrupsjon i forhold til ThyssenKrupp i det øyeblikk Israel avslutter krigføringen. Times of Israel skriver i 2024 at saken fortsatt er aktuell og etterforskning pågående.

Desember 2024: 527 034 202 kr. **Juni 2025: 824 855 828 kr.**

20) Valero Energy Corp

Amerikanske Valero er hovedleverandøren av militær jetdrivstoff (JP-8) til det israelske militæret, bl.a. til F-16 og F-35-bombefly, AH-64 Apache-krigshelikoptre og alle Merkava-stridsvognene.

Forsvarsdepartementet i USA opplyser at Valero har vunnet en kontrakt for 200 millioner dollar for jet-fuel til Israel i januar 2025.

Finansministeren har ofte påpekt at Oljefondet våren 2025 har trukket seg ut av et selskap som driver bensinstasjoner på Vestbredden. Fondet har ikke vurdert å trekke seg ut av Valero, som er hovedleverandør av jetdrivstoff til Israels bombing og utslettelse av Gaza.

Mens de solgte seg ut av en bensinstasjonkjede, har Oljefondet har *økt* sin eierandel i Valero fra desember til juni, fra 1.70% til 1.94%. Verdien er opp 700 millioner på seks måneder.

Desember 2024: 7 510 980 182 kr. **Juni 2025: 8 281 817 330 kr.**

****

Denne listen er ikke utfyllende, og israelske selskaper er ikke undersøkt.

Våre anbefalinger:

1. Deinvestering

Vår konklusjon er at Oljefondet bør selge seg ut eller ned av alle de nevnte selskapene. Selskapsdialog er i disse tilfellene helt overflødig. Dette er noen av verdens mektigste våpenselskaper. De har bidratt til Israels krigføring i 22 måneder, og for de flestes vedkommende har det gitt en enorm verdiøkning.

Vi har gjort følgende vurdering, i henhold til fondets adferdsregler:

Har Israel begått grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene, ved sin bombing og utsulting av sivilbefolkningen i Gaza? **Ja**

Har sivilbefolkningen i Gaza fått sine individuelle rettigheter i krig eller krigssituasjoner krenket, ved at mat, vann, medisiner har blitt hindret dem, samt strøm, skolegang, helsehjelp og alle andre muligheter for normalt, sivilt liv? **Ja**

Har Israel benyttet våpnene på måter som utgjør alvorlige og systematiske brudd på folkerettens regler for stridighetene, ved å bombe sykehus, religiøse bygg, skolebygg, universiteter, flyktningleire, teltleire overfylt med sivile, bombet matlagre, vannkilder, kreftavdelinger, bombet pre-natale sykehusavdelinger, bombet ambulanser og massedrept leger, helsearbeidere og journalister? **Ja**

2. Et spesialistråd med kompetanse på menneskerettigheter

Til tross for de klare atferdsreglene, har Etikkrådet gjennom 22 måneder ikke hatt noe å utsette på atferden til noen av disse selskapene. Det synes klart at fondets – eller Etikkrådets – regler for å vurdere selskaper som etiske eller uetiske, har så mange omskrivninger at omtrent ingen selskap som klart bryter folkeretten fanges opp. De underordnete reglene om at våpen må være et helt våpen, levert av ett selskap osv. må avvikles. Det er helt i utakt med FNs vurdering av våpen og ansvarsforhold for våpnenes produksjon. Alt som ikke er et våpen i streng forstand vil også falle utenfor; alle varianter av militært utstyr, høyteknologiske løsninger, vedlikeholdsavtaler, drivstoff og annet - som er helt nødvendig for Israels krigføring og den militære okkupasjonen av Palestina. De overordnete prinsippene er helt fullgode og trenger ingen presiseringer som reduserer dem.

Vi viser til statsminister Jonas Gahr Støre sine uttalelser om at «Vi har verdens mest etiske fond». Det var før Aftenpostens avsløring 4. august. Etter det har han sagt: «Vi skal ikke ha et pensjonsfond som er investert i bedrifter som kan medvirke til brudd på folkeretten. Det er helt klart».

Vi tolker «verdens mest etiske fond» som et ideal – et ønske om å ha et etisk fond. Når det ønsket er tilstede, vil det ikke være så vanskelig å få fondet til å bli mer etisk – i praksis.

Det er åpenbart at det er uoverkommelig for rådets ansatte å vurdere ni tusen selskaper i etterkant av investeringene. Vi vil derfor anbefale at det etableres et nytt spesialistråd, som kun har som oppgave å vurdere investeringer i områder hvor det er krig eller mistanke om menneskerettighetsbrudd.

Det viktigste i fondets hverdag, for at et ønske om et etisk fond skal være mulig å realisere, må være at hver enkelt av de ansatte får et økt aktsomhetsansvar. De bør ha en klar forståelse av hva som forventes av dem, for at fondet skal kunne opprettholde det omdømmet som vi nå jobber mot. De må ha som rettesnor at reglene om etiske vurderinger skal følges, og at vurderinger skal gjøres nøye – før investeringer eller økte investeringer blir gjort. Alle investeringene bør kunne forsvares.

Et nytt menneskerettsråd vil være en sikkerhetsventil. Et slikt råd bør bestå av mennesker som har kompetanse på internasjonal lidelse, fredsforskere, fredsmeglere, leger, jurister - og gjerne prester eller en biskop. Menneskerettsrådet kan veldig gjerne være representert ved de viktigste organisasjonene: Redd Barna, Norsk Folkehjelp, Leger Uten Grenser, Amnesty International, Human Rights Watch og andre. Det bør bestå av mennesker og organisasjoner som ønsker at vi ikke skal være investert i krigsforbrytelser. I tillegg til de internasjonale lovene, må det interne regelverket støtte oppunder og gi respekt for deres mandat, og slik gjøre deres innsats meningsfull. Rådet bør ha beslutningsmyndighet når situasjoner som utfordrer menneskerettigheter oppstår.

Dette er bare noen tanker om hvordan et fremtidig Oljefond kan være organisert, og det bør være rom for mange innspill til den gjennomgangen som nå trengs for at fondet skal bli det etiske fondet som vi alle ønsker og kan være stolte av.

Et imperativ til slutt

I et etisk fond må det være tverrpolitisk enighet om at vi ikke skal være investert i krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten. Å investere i folkerettsbrudd kan ikke være noe det skal stemmes over, eller som kan endres på etter et Stortingsvalg. Uansett regjering må fondets fremste etiske prinsipper holdes i hevd. At vi ikke skal øke vår felles formue på krigsforbrytelser er et folkekrav. Det er tross alt folkets fond.

Vennlig hilsen

Kampanjen «Vårt etiske oljefond», signert:

Ahmad Khalayli
Ahmed Noor
Alice Nilsen
Anders Fjelleng Engan
Andrea Hoff Haga
Andreas Martinsen
Anette Minde
Anja Stang
Ann-Carin Norum
Anne Karin Kasin
Anne Marte Taraldsen
Anne Siri Eriksen
Annemarie Jacobsen
Anne-Mette Engen
Arnfinn Fagerli
Astri Restan
Astrid Bøhn-Abrahamsen
Astrid Korssjøen
Astrid Lothe
Audun Bakkerud
B. Bjerva
Beate Nes
Bengt Eriksen
Bente Madsen
Berit Bråten
Berit Reidun Ruud
Berit Stamnes Johansen
Brita Jønland Berg
Carmen Padron
Christian Molde Hagaas
Christin E. Holthe Olsen
Christina Mediaas
Colleen Christiansen
Conni Ess
Dagny Digre
Dagrun Agnes Vikesland
Daniyal Noor
Dorte Holdhus
Eli Kristine Ekeren
Eli Reitan Tomtan
Elin Fossen
Elisabet Kostøl Norling
Elisabeth Gundersen
Elisabeth Lund
Ella Kreilisheim

Ellen Dieserud
Ellen Johansen
Else Johanne Svorkås
Enas Samadaa
Enrique Padron
Fikret Mahmuljin
Florie F. Hasanovic
Frida Koanda
Gaute Ormåsen
Gerd Marie Ådna
Ghusoun Afghani
Greta Dalen
Grethe Bøe
Gro Helen Blindheim
Skjælaaen
Gry Sveen
Gunn Vivian Eide
Gunnar Helås
Guri Waalen Borch
Haitham Hamad
Hanne Hoff
Hanne Konstad Aalberg
Hanne Malm
Harald Abdul Solar
Harsharn Tathgar
Hasan Hasanain
Hege Arneberg Tørdal
Hege Bratland Thomter
Hege Lepsøe
Heidi Mogstad
Helena Neumann
Helga Margaretha Telle
Helga Skattebo
Helle Løver
Helle Tennøe Andersen
Helle Thygesen
Hilde Jonassen Sigmundstad
Hilde Lausund
Hilde S. Husevold
Hilde Schlaupitz
Hilde Viken Kristiansen
Ida Gundersen
Ida Heiberg Solem
Ida Susanne Bjerva
Ilham Abdulrazak Hussein
Inez Elisabeth Engh
Ingeborg Tveter Thoresen
Ingelin Bergvall
Inger Elisabeth Haraldsen
Inger Johanne Klausen
Inger Sandberg
Ingrid Brunsvik
Ingrid Fosse
Ingrid Helene Jensen Vogsland
Ingrid Kristine Ruth
Ingrid Lavik
Ingrid Lindtun
Ingrid Straumsnes
Ingun Hammersbøen Rustad
Ingunn Dahl Karlsen
Irene J.K.H. Bjørtomt
Irene Renate Graven
Isabel R. Bie
Isak Isaksen
Isak Saeid H. Gundersen
Jamal Samadaa
Jan Jansen
Janne Heltberg
Janne Løken
Jartrud Lindø
Joanna Sandbæk
Johanna Miriam Strand
Jonny Lid
Julie Synnøve Bjerva
Karen Anna Børresen
Karen Knudsen Synnes
Kari Anne Østbø
Kari Husby
Kari Lorentzen
Kari Ronge
Kari Veiteberg
Kari-Mette Usterud Skarpeid
Kathrin Gangstad
Kathrine Asbjørnsen
Kine Susanne Larsen
Kirsten Uhnger
Kirsti Mæhle
Kitty Williams
Kjetil Haga
Knut Hansen
Kristin Bergvall
Kristin Olsen
Kristina Picard
Kristine Haagensli
Lea Furumo
Leila Restan
Lena Kristin Ellingsen
Lena Mathilde Glømmen-
Schei
Lene Merete Osvik
Linda Saglien Svensen
Line Andersen
Linn Høvik Kvaal
Lisa Kristiansen
Lisbeth Raanes Hansen
Liv Alsing
Liv Elin Hartvigsen
Liv Gundersen
Liv Gyda Axelsen
Liv Kaarslev Iversen
Liv Marit Bekkos
Liv Rannveig Taasen
Live Alice Pope
Mahmoud D'yab A. Alsaid-
Ahmad
Maja Grønseth
Malin Elise Bjerva
Maren Elisabeth Farmen
Margit Steinholt
Mari Ann Berg
Mari Sørgulen Evensen
Maria Hav Bentsen
Maria Hildebrand
Mari-Ann Nergård Johansen
Marianne Andreassen
Marianne Bergvall
Marianne Dahl
Marianne Maja Stenerud
Marianne Myrvold Robertson
Marie Hovland
Marit Skjeggestad
Marita Sæter
Mark Purkis
Marthe Venåsen Hellesøe
Martin Aron Ottesen
Martine Kristofa Rygvold
Martine Petra Hoel
May Brattset
May-Lill Klaudiussen
Mette Heimgard
Mette Kristiansen

Mona Bentzen
Mona Engeberg
Mona Grytøyr
Mona Osman
Monica Rølland
Monica Skilbrei
Monika Dillschneider
Møyfrid Reinsberg Brenn
Nanna Paalgaard Pape
Nariman Samadaa
Natasha Khan
Nina Vestby Gabrielsen
Nora Amanda Gundersen
Norhild Woldstad
Olava Bidtness
Oliver Leonhard Bailey Dyb
Per Erik Haslem
Pernille Kaarslev
Peter Johan Holter-Andersen
Pia Cecilie Gundersen
Pia Maria Roll
Pilar Padron
Pål Nygaard
Pål Riis Henriksen
Ragnhild Alida Tveranger
Ragnhild Håkonsen
Ragnhild Steinstø
Randi E. Tevik
Randi Elisabeth Bergan
Ravi Sunder
Riitta Berger
Rita Kristoffersen
Roy Håkon Friskilæ
Runar Nedregård
Ruth Scherger
Sabina Noor
Samah Mohammed Abdullah Maima
Samir Noor
Sara D'yab A. Alsaid-Ahmad
Sara Fellman
Sara Samadaa
Sarab Alkasissi
Selim Dorak
Sessa Sparre
Shahenaz Samadaa
Sidsel Marie Mamen
Sigrid Folkestad
Sigrid Sandnæs
Sigrun Tveito
Silje Jerpstad
Silje Sandum
Simen Bondevik
Sindre Bruset
Sofie Railo
Sondre Villanger Håland
Stein Vegard Leidal
Sunniva Fluge Hole
Sunniva Skar Tangen
Susan Berglund
Susan Tollefsen
Susanne Engel
Susanne Hætta
Synnøve Stuik
Tanja Nozıc Pehilj
Tara Sinkovec
Terje Sæther
Thea Engvik
Theresa Marie Ivetorp
Tione Ravnaas
Tiril Valeur
Tone Dieserud
Tonje Solaug Folkestad
Tore Fjæreide
Tove Hellum
Tove Jenny Qvan
Tove Nicolaisen
Trine Falck
Trond Børgesson Skeie
Trond Campbell Christensen
Trond Rasmussen
Turid Horgen
Unni Sjølie
Valgerdur Margretadottir
Vibeke Bull-Tornøe
Vibeke Wærn
Vårinn Pauline Nordlund
Wibecke Støa Syversen
Yvonne Christoffersen
Zeynep Begum Kilinc
Øivind G. Stømer
Øivind Tønnesen
Øyvind Heitmann
Øyvor Hadi Faisal
Åsa Rejkestam

Kilder:

https://afsc.org/gaza-genocide-companies
https://investigate.info/
dontbuyintooccupation.org/
dontbankonthebomb.com/
worldbeyondwar.org/
whoprofits.org/
palestinakomiteen.no
caat.org.uk/data/companies/
icannorway.no
workersinpalestine.org/who-arms-israel